

Plan Odnowy Miejscowości Bierzglin na lata 2015-2020

Spis treści

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości to dokument strategiczny, niezwykle istotny z punktu widzenia rozwoju najmniejszych jednostek administracyjnych, czyli sołectw bądź nawet pojedynczych wsi. Jego waga wynika jednak nie tylko z faktu, że wykorzystuje się go przy aplikowaniu o środki unijne (a jak wiadomo, w związku z nową perspektywą finansową, jest to temat szczególnie aktualny).

Programowanie rozwoju lokalnego to sprawa bardzo ważna, a przede wszystkim skomplikowana. Wszystkie jednostki funkcjonują w warunkach ogromnej konkurencji, a jednocześnie zmuszone są reagować na ciągle zmieniające się warunki otoczenia. Stąd tak istotne jest, aby wszelkie dokumenty strategiczne, a więc również Plany Odnowy Miejscowości, były na bieżąco aktualizowane i uwzględniały właśnie te zmieniające się okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne. Tylko w takiej

sytuacji władze lokalne będą w stanie wykorzystać pojawiające się szanse rozwojowe i zapobiec (lub przynajmniej znacząco ograniczyć) zagrożeniom.

Poza znaczeniem czysto finansowym, Plany Odnowy Miejscowości spełniają funkcję integracyjną, sprzyjają budowie tożsamości lokalnej oraz poczucia współodpowiedzialności za swoje miejsce. Należy zatem podkreślić, że Plan Odnowy Miejscowości Bierzplin ma charakter partycypacyjny i tworzony był przy szerokim i aktywnym udziale mieszkańców miejscowości. To bowiem mieszkańcy najlepiej znają swoją miejscowość, są w stanie określić jej niedostatki oraz atuty, a jednocześnie tylko w taki sposób można było zagwarantować, że dokument będzie odpowiadał rzeczywistości na ich potrzeby.

- Użytki rolne: 432,4379 ha,
- Grunty orne: 402,8865 ha,
- Sadów: 1,6273 ha,
- Łąk: 0,0000 ha,
- Lasów: 2,1402 ha,
- Pastwisk: 27,9241 ha,
- Rowy i wody płynące: 6,0597 ha,
- Drogi: 17,4300 ha.

Przez wieś przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa nr 92 z Nowego Tomysła do Łowicza przebiegająca przez Pniewy-Poznań-Wrześnię-Słupca-Golinę-Konin-Kutno. Droga ta pozostaje w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Jest to droga klasy G;
- droga gminna nr 411513P - droga bitumiczna o długości 320 m i średniej szerokości 4,5 m. Jest to droga łącząca Bierzplin od drogi nr 92. Pozostaje w zarządzie Burmistrza Miasta i Gminy Września. Jest to droga klasy L. Nie występują na niej obiekty typu most, estakada lub wiadukt;
- droga gminna nr 411514 P - droga bitumiczna o długości 3030 m i średniej szerokości 4,7 m. Droga łączy miejscowości Bierzplin i Sołeczno. Pozostaje w zarządzie Burmistrza Miasta i Gminy Września. Jest to droga klasy L. Nie występują na niej obiekty typu most, estakada lub wiadukt;
- droga gminna nr 411515 P - jezdnia gruntowa wzmocniana o nazwie Bierzplin (boisko). Jej długość wynosi 820 m, zaś średnia szerokość to 5 m. Pozostaje w zarządzie Burmistrza Miasta i Gminy Września. Jest to droga klasy L. Nie występują na niej obiekty typu most, estakada lub wiadukt.

Historia Bierzplina jest znana fragmentarycznie. O jej początkach wiemy niewiele. Pierwsze wzmianki pochodzą z 1357 roku i aż do 1428 r. źródła konsekwentnie milczą. Wartym odnotowania faktem w dziejach wsi jest osadzenie przez Antoniego Wysogota 12 osadników niemieckich w 1557 roku. Osadzenie to odbywało się na zasadach czynszowych. Źródła podają, że w XIX wieku w Bierzplinie znajdowało się 18 domostw, w których zamieszkiwało około 200 osób, z czego 58% ludności stanowili ewangelicy, zaś pozostałe 42% to ludność wyznania katolickiego. Niecałe 30% ogółu ludności stanowiły osoby niepiśmienne. W pierwszej dekadzie XX wieku w Bierzplinie zakończono budowę dworu, który od 1926 r. był własnością Berthy Raymon. W czasie II Wojny Światowej w Bierzplinie miała miejsce jedna z pierwszych w Polsce egzekucji wojennych dokonana na Helmuthie Raymannie, mieszkańcu Bierzplina, który został oskarżony o dywersję. Miał on, wedle przekazów, przesyłać lotnictwu niemieckiemu informacje za pomocą radiostacji lub sygnałów świetlnych. Po procesie, na mocy wyroku sądu, został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano dnia 1 września 1939 r. W odpowiedzi na ten czyn, Niemcy uznając Helmutha Raymanna za Volksdeutscha (był zasiedziałym w Polsce przedstawicielem niemieckiej rodziny) oraz bohatera postanowiły zmienić nazwę wsi Bierzplin na Raymannsruh. Dodatkowo we Wrześni zmieniono nazwę ul. św. Ducha na Helmuth-Reymann-Strasse (obecnie ul. Chopina). Grób Helmutha znajduje się na cmentarzu ewangelickim w Bierzplinie¹.

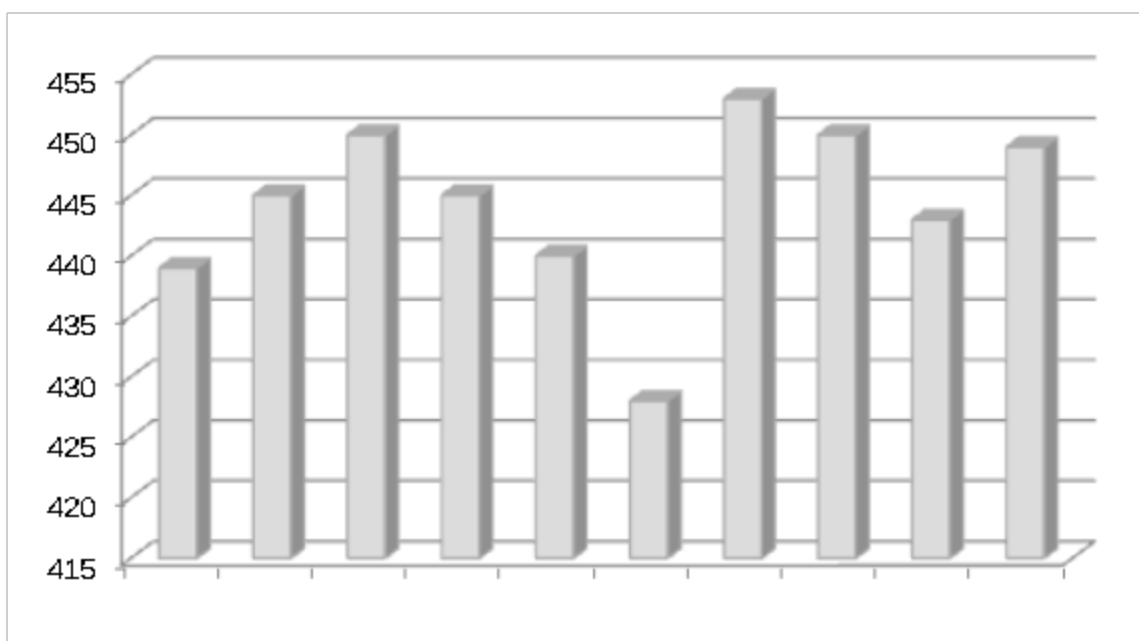

Ryc. 3. Płyta nagrobna Helmutha Reymanna

¹ Na podstawie „Planu Odnowy Miejscowości Bierzplina na lata 2010-2017” oraz <http://wrzesnia.powiat.pl>

Źródło: <http://wrzesnia.powiat.pl/aktualnosci/wrzesinscy-niemcy-w-pierwszych-dniach-wrzesnia-1939-r-dywersonja-i-egzekucje-czesc-1.html>

Liczba ludności w sołectwie Bierzplin utrzymuje się, oprócz 2009 r., na względnie stałym poziomie. W latach 2004 - 2006 liczba ludności w sołectwie wzrastała (z 439 osób w 2004 do 450 w 2006 r.). Przez następne trzy lata liczba ludności spadła, by w 2009 osiągnąć poziom 428 osób. W 2010 r. sytuacja uległa poprawie i liczba ludności osiągnęła poziom 453 osób. Według danych z 2013 r. liczba ludności wynosi 449 osób (o 1 mniej niż w 2011 r. i o 6 więcej niż w 2012 r.).

Ryc. 4. Liczba ludności w Bierzplinie w latach 2004-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych z urzędu miasta i gminy we Wrześni

W miejscowości nie ma placówki szkolnej. Najmłodsi mieszkańcy sołectwa uczęszczają do Samorządowej Szkoły Podstawowej, im. gen. Tadeusza Kutrzeby w Otocznej oraz do Gimnazjum, które znajduje się także w Otocznej.

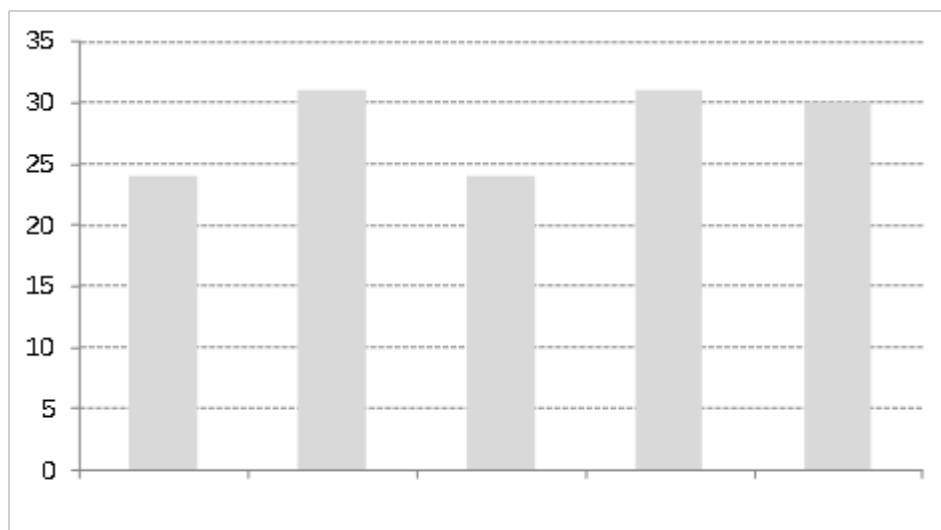
W Bierzplinie, zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych, w 2013r. funkcjonowało 21 przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON, w tym 1 działało w sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, w 8 prowadzono działalność z zakresu przemysłu i budownictwa, zaś 12 prowadziło inny rodzaj działalności. Wśród firm przeważają mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające od 0-9 osób), których w Bierzplinie jest 19. Resztę przedsiębiorstw stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające od 10 do 49 osób. Brak jest w Bierzplinie podmiotów wpisanych do rejestru KRS.

Tab. 1 Wykaz podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON

	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON						
Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności						
ogółem	szt.	20	20	22	22	21
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	szt.	0	0	1	1	1
przemysł i budownictwo	szt.	8	9	8	7	8
pozostała działalność	szt.	12	11	13	14	12
Podmioty wg klas wielkości						
ogółem	szt.	20	20	22	22	21
0 - 9	szt.	19	19	21	20	19
10 - 49	szt.	1	1	1	2	2
0 - 249	szt.	20	20	22	22	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych; http://stat.gov.pl/bdl/app/miejsc_w.display?p_id=7434&p_token=0.9992609675973654#

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy, w 2013 r. liczba osób zarejestrowanych z PUP wyniosła 30 osób. W porównaniu do roku poprzedniego liczba ta spadła o jedną osobę. W 2009 i 2011 r. liczba osób zarejestrowanych w PUP wynosiła 24 osoby, zaś w latach 2010 i 2012 wynosiła 31.

Ryc. 5 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Powiatowy Urząd Pracy

W gminie Września znajduje się 7 ujęć wody. Miejscowość Bierzglin zaopatrywana jest przez wodociąg zakładowy Bierzglin (producentem jest P.P.H. „AGROPOL” Sp. z o.o w Sokołowie ul. Szlachecka 26, produkujący 142,9 m³

w ciągu doby. Wodociąg zaopatruje w wodę 675 osób. Woda z tego ujęcia została uznana za warunkowo zdatną do picia przez ludzi, gdyż przekroczono dopuszczalne wartości manganu. Ponadto Bierzplin jest miejscowością wyposażoną w sieć elektryczną i telekomunikacyjną. Poważnym problemem miejscowości jest natomiast brak podłączenia do sieci gazowej oraz brak sieci kanalizacyjnej. W Bierzplinie mamy także do czynienia z niewystarczającą siecią połączeń autobusowych w godzinach wieczornych (po godzinie 15.00), łączących miejscowość z Wrześnią.

Bierzplin należy do Stowarzyszenia Kobiet Gminy Września "WRZOSKI", które poprzez swoje działania (wymiana doświadczeń) dąży do aktywizacji społecznej kobiet. Stowarzyszenie pozyskuje środki na organizację imprez służących integracji. Bierzplin jest również członkiem Lokalnej Grupy Działania „Z nami warto”.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Każda jednostka terytorialna, w tym także wieś czy sołectwo opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał dla kreowania działań w zakresie odnowy czy rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona na rzecz sołectwa pozwoliła zagregować zasoby w trzy podstawowe grupy:

Zasoby przyrodnicze i historyczne

- Dwór z 1912 r. w zespole folwarcznym,
- Rządówka z 1912 r. w zespole folwarcznym,
- Czworak z 1912 r. w zespole folwarcznym,
- Stodoła - Stajnia - Ujeżdżalnia z końca XIX w.,
- dwa domy z początków XX w.,
- powstały w II poł. XIX w. ewangelicki cmentarz,
- przydrożna figura Matki Boskiej,

Zasoby infrastruktury technicznej

- droga krajowa nr 92 z Nowego Tomyśla do Łowicza,
- drogi gminne nr 411513, 411514, 411515,
- sieć elektryczna,
- sieć wodociągowa,
- sieć telekomunikacyjna

Zasoby infrastruktury i kapitału społecznego

- przynależność do Stowarzyszenia Kobiet Gminy Września "WRZOSKI"
- członek Lokalnej Grupy Działania „Z nami warto”.
- Świetlica z zapleczem kuchennym.

3. Ocena mocnych i słabych stron

Analiza SWOT jest metodą pozyskiwania oraz porządkowania danych służących lepszemu poznaniu badanej jednostki. Jej wyniki są wykorzystywane do określania celów i zadań dla danej miejscowości. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów wyznaczających badane zagadnienie i oznaczających:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia)

Tab. 2 Schemat analizy SWOT

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
ynnikimiejsce występowania	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”

Czynniki analizowane w analizie SWOT dzielimy na: wewnętrzne - pozytywne i negatywne oraz zewnętrzne - pozytywne i negatywne.

Do czynników wewnętrznych pozytywnych (silne strony) zaliczymy te zasoby lub zjawiska, które służą rozwojowi miejscowości i na które wpływ ma bezpośrednio gmina poprzez swoje instytucje gminne, władze samorządowe, jak i mieszkańców. Do czynników wewnętrznych negatywnych (słabe strony) zaliczymy braki lub zjawiska, które w różnym stopniu utrudniają i ograniczają możliwość rozwoju miejscowości. Na ich występowanie również bezpośredni wpływ ma gmina.

Czynniki zewnętrzne pozytywne (szanse) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia.

Czynniki zewnętrzne negatywne (zagrożenia) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwość kreowania mocnych stron i niwelowania jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse jak i zagrożenia nie mamy wpływu występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

W efekcie prac przeprowadzonych w trakcie warsztatów z mieszkańcami i liderami lokalnymi otrzymano cztery listy: silnych stron sołectwa (takich, które należy wzmacniać), słabych stron (takich, które trzeba niwelować), szans (tych, które należy wykorzystywać), oraz zagrożeń (tych, których należy unikać). Analiza SWOT została poszerzona o wskazania mieszkańców zawarte w dokumencie „Plan Odnowy Sołectwa Bierzglin na lata 2010-2017” w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Mocne strony:

- bliskość miasta powiatowego,
- bliskość drogi krajowej nr 92,
- obiekty zabytkowe,
- potencjał boiska sportowego,
- członkostwo w organizacjach o charakterze ogólnogminnym - Stowarzyszenia Kobiet Gminy Września "WRZOSKI", Lokalnej Grupie Działania „Z nami warto”,
- działalność na rzecz mieszkańców - organizacja imprez tematycznych, integracyjnych,
- lokalne działania promocyjne prowadzone przez konto społecznościowe

Słabe strony:

- niedostosowane do potrzeb połączenia autobusowe z Wrześnią,
- zły stan techniczny dróg i chodników,
- brak ścieżek rowerowych i chodników na niektórych odcinkach dróg,

- zły stan techniczny wodociągu zakładowego,
- brak podłączenia do sieci gazowej
- nieszczelne szamba,
- obiekty zabytkowe w złym stanie technicznym,
- brak placu zabaw,
- zły stan boiska
- ucieczka młodzieży do innych ośrodków, w tym miasta powiatowego.

Szanse:

- możliwość pozyskania pieniędzy z funduszu sołectkiego,
- możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym unijnych na remont infrastruktury technicznej,
- posiadanie zaplecza turystycznego w postaci zabytkowych obiektów, które mogą stać się atrakcją turystyczną.

Zagrożenia:

- brak środków na pokrycie wkładu własnego niezbędnego przy pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej,
- odpływ młodzieży do ośrodków akademickich związany z chęcią poszerzania wykształcenia

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

Położenie sołectwa Bierzplin w sąsiedztwie Wrześni oraz jego zasoby przyrodnicze i historyczne sprawiają, że miejscowość może stać się dogodnym miejscem do weekendowych wycieczek. Zabytkowy dworek wraz z zabudowaniami może stać się atrakcją turystyczną zarówno dla mieszkańców Wrześni, jak i oddalonego zaledwie o ok. 60 km. Poznania. W tym celu należy jednak dokonać szeregu inwestycji, które oprócz poprawy warunków życia mieszkańców Bierzplina wpłyną także na jego wizerunek w skali ogólnopolskiej.

POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna wsi jest jedną z głównych barier rozwoju Bierzplina. Zadania inwestycyjne, powinny zatem koncentrować się na działaniach zmierzających do poprawy owej infrastruktury. Priorytetem staje się budowa chodnika w pobliżu drogi gminnej. Dodatkowo należy zadbać o stan rowów melioracyjnych i przepustów, które powinny być stale oczyszczane i konserwowane. Niewątpliwie ważnym problemem, który wymaga natychmiastowych działań jest poprawa jakości wody pitnej poprzez remont wodociągu zakładowego. Dodatkowo, przy wsparciu środków pochodzących z Unii Europejskiej, należy dokonać budowy sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ ORAZ AKTYWIZACJĘ MIESZKAŃCÓW

Aby zwiększyć aktywność społeczną mieszkańców oraz zintegrować społeczność należy wyremontować świetlicę oraz dokonać niezbędnego wyposażenia jej w sprzęt. Świetlica może stać się miejscem, z którego korzystać będą zarówno dzieci i młodzież, jak i osoby starsze. Można w niej organizować

różnego rodzaju imprezy kulturalno - integracyjne np. Dzień Dziecka czy Dzień Seniora. Na co dzień mogłaby stanowić przestrzeń do wspólnej zabawy ,jak i nauki. W tym celu należy opracować program dostępnych w świetlicy zajęć pozalekcyjnych (np. wspólne odrabianie lekcji, zajęcia dodatkowe).

Dla najmłodszych i ich rodziców konieczną inwestycją jest wybudowanie w pełni wyposażonego placu zabaw, który będzie także pełnił rolę miejsca spotkań młodych rodziców. Inwestycja ta jest konieczna bowiem najbliższe place zabaw znajdują się we Wrześni, Sołecznie, Bierzglinku oraz Gutowie Wielkim co powoduje konieczność dojazdów, które dla rodziców z małymi dziećmi może okazać się barierą. Plac zabaw dostosowany byłby do potrzeb dzieci w różnym wieku.

Mieszkańcy wsi uczestniczą w działaniach organizacji pozarządowych w związku z czym zasadne jest wspieranie i budowanie pozytywnych relacji z organizacjami pozarządowymi działającymi we Wrześni oraz sąsiadującymi z Bierzglinem miejscowościami. W tym celu należy prowadzić akcje informujące mieszkańców o działalności ngo'sów oraz zachęcać ich do podejmowania działań wolontaryjnych. W tym celu można także wykorzystać świetlice wiejską.

5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

W ramach planowanych kierunków rozwoju w sołectwie Bierzplin wskazano do realizacji następujące przedsięwzięcia.

Tab. 3 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
Budowa 1110 m chodnika w pobliżu drogi gminnej	Budowa chodnika jest niezbędna dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości. Odcinek 1110 m zostanie wyłożony kostką brukową Polbruk.	550.000,00	2015-2017	środki własne gminy
Budowa kanalizacji ściekowej	Projekt zakłada budowę sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączeniami do mieszkań prywatnych. Tereny po wybudowaniu kanalizacji ściekowej zostaną przywrócone do stanu istniejącego.	4.500.000,00	2015-2021	środki własne gminy, środki unijne
Budowa sieci gazowej	Przedsięwzięcie polega na wybudowaniu sieci gazowej umożliwiającej mieszkańcom przyłączenie do niej swoich domów. Po realizacji przedsięwzięcia tereny robót zostaną przywrócone do stanu pierwotnego.	2.500.000,00	2015-2017	środki własne gminy, środki unijne
POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ ORAZ AKTYWIZACJĘ MIESZKAŃCÓW				
Wybudowanie placu zabaw dla dzieci	Przedsięwzięcie zakłada konieczność wyznaczenia terenu pod plac zabaw, zakup spełniającego normy bezpieczeństwa sprzętu dla dzieci w różnym wieku oraz trwałe osadzenie go w gruncie.	50.000,00	2015 - 2020	środki własne gminy, fundusz sołecki
	Remont polegać będzie na odnowieniu budynku - malowanie ścian, odnowienie sanitariatów, sal użytkowych			

Plan Odnowy Miejscowości Bierzplin na lata 2015-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu: "Plan Odnowy Sołectwa Bierzplin, Gmina Wrześni, Województwo Wielkopolskie na lata 2010-2017 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”

Spis rycin

Spis tabel

Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni

/-/Waldemar Grześkowiak